

**רדיפה פוליטית אכזרית
באיראן שאחרי המלחמה**
עמ' 7

פועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדרד

زو هديرخ ZO HADEREKH

גיליון 27 / 9 ביולי 2025

איימן עודה ל'זו הדרד'

אני לא

ערבי

מתרפס

עמ' 3

ממחנה

ריכוז

לגירוש

עמ' 10

צילום: אהודיטטליס

מכתבים למערכת

זכויות אדם תחת מתקפה

בעת המלחמה בעזה, זכויות האדם נמצאות תחת מתקפה חסרת תקדים. דווקא בשל כך, אנחנו בוחרות להתעקש ולשים את הזרקור על היום הבינלאומי להזדהות עם קורבנות עינויים, המצוין ברחבי העולם בכל שנה ב- 26 ביוני - היום בו נכנסה לתוקף אמנת האומות המאוחדות נגד עינויים בשנת 1987. כאשר מצד אחד אנו עדים למספר חסר תקדים של עצורים מעזה, המוחזקים בישראל ללא זכויות בסיסיות מאז 7 באוקטובר 2023, ומצד שני מפגנות ומפגינים נעצרים, נחקרים, מופשטים ולעיתים אף מוכים – נדמה שכיום, הסיכון להפוך לקורבן של עינויים ואלימות שלטונית מאיים על כל אחת ואחד מאיתנו.

במרכז הפעילות בעת הזו, מאתגר הוועד נגד עינויים את חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים. כזכור - בחודש פברואר 2024, כארבעה חודשים לאחר פרוץ המלחמה בעזה, עתרנו יחד עם מספר ארגוני זכויות אדם נוספים, בדרישה לבטל את ההוראות שתוקנו בכנסת, העוסקות במשך הכליאה הזמנית, משך מניעת המפגש עם עו"ד, משך הזמן עד לביקורת שיפוטית ואופן הביקורת השיפוטית. זאת בשל הפגיעה החמורה שלהן בזכויות לחירות, לחיים, לשלמות הגוף ולהליך הוגן, באופן שאינו הולם את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית. סיפורי הזוועה שנחשפו מאז על ההתעללות החמורה בעצורים אלה הוכיחו שהחשש שלנו היה מוצדק: החזקת אנשים ללא קשר עם העולם החיצון וללא זכויות, מגדילה עשרות מונים את הסיכון להתעללות.

יותר משנה עברה מאז הוגשה העתירה, והנתונים שנמסרו לאחרונה מטעם המדינה במסגרת העתירה חושפים כי בישראל מוחזקים 2,790 עצורים מעזה - מתוכם 660 שוהים במחנות מעצר צבאיים. עוד עולה מההודעה כי מאז דצמבר 2024 שוחררו 1,244 עצורים, רובם במסגרת עסקת חילופי השבויים בחודש ינואר השנה, בעוד שנעצרו 455 עצורים חדשים. הדבר מעיד על ירידה משמעותית במספר ובקצב העצורים. אך למרות זאת, ממשיכה המדינה להתנגד לביטול החוק, המאפשר החזקה ממושכת ללא משפט וללא ביקורת שיפוטית אפקטיבית. בנתוני המדינה קיים פער של 144 עצורים מאז הודעת העדכון האחרונה, כאשר גורלם של עצורים אלה אינו ידוע ולא הוסבר בידי הרשויות.

במקביל, אנחנו ממשיכות להיאבק בתופעת האלימות המשטרתית הנפוצה שאנו רואים בעת הזו. שוטרים מתנכלים לפעילות ולפעילים פוליטיים, חוטפים שלטים של פעילות נגד המלחמה, מתעמתים עם חבר כנסת ועוצרים את מי שמחזיק שלטים שלא מתיישרים עם דף המסרים של הממשלה. זו תזכורת כואבת לרגרסיה עמוקה שמתחוללת במשטרה בשנתיים האחרונות. לשם כך, אנו מפעילות קו חם המסייע לקורבנות אלימות משטרתית ביעוץ ובליווי בהגשת תלונה למח"ש, ובמיצוי זכויותיהם אל מול דורסנותם של שוטרים ששכחו שהם עובדים עבור הציבור.

עו"ד טל שטיינר

מנכ"לית הוועד נגד עינויים

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

יידבר טראמפ אל עם ישראל לאמור

"נשיא ארה"ב דונלד טראמפ פרסם פוסט ארוך ברשת החברתית שבבעלותו, שבו קרא לביטול משפטו של ראש הממשלה בנימין נתניהו. הוא הביע תדהמה לשמוע שנתניהו זומן לבית המשפט ביום שני וטען כי סעיפי האישום נגד ראש הממשלה כוללים 'סיגרים', בוכת באגס באני ועוד שלל אישומים לא הוגנים', תוך שהוא מכנה את הפרשה 'מופע אימים' שנמשך 'מאז מאי 2020 - בלתי נתפס! זו הפעם הראשונה שראש ממשלה מכהן בישראל עומד למשפט'.

בסיום הפוסט כתב טראמפ: 'זהו ציד מכשפות כלפי אדם שנתן כל כך הרבה. זה לא מתקבל על הדעת בעיניי. הוא ראוי ליותר מזה - וגם מדינת ישראל ראויה ליותר'. לאחר מכן קרא במפורש: 'יש לבטל את המשפט של ביבי נתניהו באופן מיידי - או להעניק חנינה לגיבור גדול, שעשה כל כך הרבה למען המדינה'. עוד כתב הנשיא: 'אולי אין אף אדם שאני מכיר שהיה יכול לעבוד בהרמוניה כה טובה עם נשיא ארצות הברית - איתי - כמו ביבי נתניהו'. לבסוף הכריז: 'זו הייתה ארצות הברית שהצילה את ישראל - ועכשיו זו תהיה ארצות הברית שתציל את ביבי נתניהו. אסור לאפשר את העוול הזה שנקרא צדק'."

ערוץ 7, 26.6

פיצול אישיות בעיתוני הממסד

"מלחמת איראן: תם והושלם", נכתב בכותרת הראשית של 'ידיעות אחרונות'; 'מלחמת איראן: תם ולא נשלם', נכתב בכותרת הראשית של 'מעריב'."

השערים בשני העיתונים, 25.6

עופר או עאידה, אנא הסבירו לו

"לא מבין עד לרגע זה על מה אנחנו נלחמים בעזה, לאיזה צורך - מה הולכים לעשות שם כשחיילים נהרגים כל הזמן".

ח"כ משה גפני בכנסת, 25.6

בוגי האדום דווקא מבין עניין

"דבריי של ח"כ משה גפני מזכירים אמירות דומות של איש השמאל הקיצוני משה יעלון".

עוצמה יהודית בתגובה לדברי גפני, 25.6

לגנרלים יש פרנסה בשפע

"לא מפתיע שהמלחמה עם איראן הסתיימה בספק שמא נעשתה רק חצי עבודה. ככה זה עם סיום מלחמות. בני אדם מצפים באופן לגמרי טבעי שהמלחמה המסתיימת תהיה המלחמה האחרונה. גם המלחמה הזו היא מבוא לזו שאחריה".

אלוף (מיל') גרשון הכהן, "ישראל היום", 26.6

בצל ניסיון ההדחה - ריאיון עם ח"כ איימן עודה

לימין מפריע שיש ערבי דמוקרטי

למה תומכת האופוזיציה הציונית בהדחתך?

לצערי הרב, בקרב הרוב המוחץ של המפלגות הציוניות, למעט מרצ שעמדתה מורכבת יותר, שולטת תפיסה ימנית של פטריוטיזם לאומני. לדעתי, פטריוטיזם אמיתי הוא חתירה לשלום, לשוויון ולצדק חברתי. אך למרכז-שמאל הציוני חש רגשי נחיתות כלפי הלאומנות של הימין. הם תופסים את הלאומנות כפטריוטיזם, לכן הם רופסים בפני הימין.

בצל המלחמה הנוכחית, הם התרפסו בפני הימין וסגדו למלחמה במשך חודשים ארוכים. אך אני מזכיר שניתן היה לראות את חולשתם בכל המאבקים הדמוקרטיים הקודמים. הפניית העורף של יאיר לפיד כלפי היא ממקום עמוק יותר. פשוט מאוד אין בישראל אופוזיציה ערכית למדיניות הימין. וכאן בולט התפקיד ההיסטורי של חד"ש כזו המציבה אלטרנטיבה מוסרית ואסטרטגיה המועילה לרוב המוחץ של הישראלים והפלסטינים שרוצים לחיות בשלום ובדמוקרטיה. ניסיון ההדחה שלי הוא גם הזדמנות חשובה מאוד לנו. אני קיבלתי אלפי הודעות מאזרחים יהודים שאמרו לי שהם מסכימים איתי - עם האמירות ועם הדרך שלי. לא תגובות שברך כלל היינו שומעים בסגנון: "אני לא מסכים איתך אבל יש לך הזכות להשמיע את עמדתך". בעקבות אירוע זה אפשר לבנות מחנה יהודי-ערבי רחב שהוא דמוקרטי אמיתי.

עולה חשש שההדחה שלך תוריד עוד יותר את שיעור ההצבעה לכנסת באוכלוסייה הערבית. איך ניתן

להיאבק בזה? האם נשקלת חזרה של המשותפת?

לדעתי, המצב האופטימלי הוא חזרה של המשותפת הבנויה על פרוגרמה פוליטית מינימלית לה שותפים יהודים דמוקרטים. חזית ערבית-יהודית רחבה מאוד כזאת מדברת לכל האוכלוסייה הערבית וליהודים הדמוקרטים. אני לא יודע אם נגיע לשם. אבל העיקר הוא להעלות את אחוז ההצבעה. אני נפגש בימים אלה עם הרבה אזרחים ערבים. אני נוכח לדעת שהם רוצים לצאת להצביע. הם מזהים את סכנת הפשיזם ברמה היומיומית והם מבינים שבכוחם להכריע. לדעתי, עלינו בחד"ש לארגן אלפי חוגי בית וכנסים ציבוריים גדולים ולהופיע בתקשורת. עלינו להדגיש שכדי לקדם שינוי, גם בפוליטיקה הכללית אבל גם בנושאי השעה האזרחיים כמו המאבק בפשיעה, האוכלוסייה הערבית חייבת לצאת להצביע ולהשפיע. אין חשוב מזה.

מה בכוחו לעשות כדי לשכנע את ראשי המאבק נגד ההפיכה המשטרית?

אין דבר חשוב יותר ונכון יותר מהרחבת השותפות היהודית-ערבית. אני קורא לאזרחים הערבים להשתתף במאבקים נגד הממשלה, כולל המאבק נגד ההפיכה המשטרית. בצד זאת אני קורא למנהיגי המאבק נגד ההפיכה המשטרית לתת בעשייתם אופק לאזרחים הערבים לא רק בסוגיות שנוגעות ישירות להם, אלא גם מהמקום הפוליטי הכללי. חיוני שמנהיגים אלה ישתכנעו שהכיבוש הוא המזין העיקרי של ההפיכה המשטרית ושל הפשיזציה.

דויד מרגלית

בצל ניסיון ההדחה של ח"כ איימן עודה, יו"ר רשימת חד"ש-תע"ל, שוחח עמו 'זו הדרך' השבוע. בריאיון מספר ח"כ עודה על הרדיפה כלפיו וכלפי חד"ש, על רפיסות האופוזיציה ועל המאבק בפשיזציה של החברה הישראלית.

מהלך ההדחה שלך מגיע אחרי ששני ח"כים אחרים של חד"ש כבר הורחקו מהכנסת לתקופות ממושכות. למה רודף הימין דווקא אחרי חד"ש?

יש לכך כמה סיבות. הדבר הברור ביותר הוא שחד"ש היא המתנגדת העיקרית למלחמה ולפשיזם במובנו העמוק והאסטרטגי. אנחנו היחידים שהביעו עמדה נגד המלחמה אחרי 7 באוקטובר, והיחידים שהצביעו נגד המלחמה עם איראן והגיש אי-אמון בשל כך. לחד"ש העמדה הערכית ביותר נגד המלחמות והפשיזם.

בנוסף, לימין הישראלי הכי קשה עם ערבי דמוקרטי; הם מעדיפים מאוד ערבי מתרפס או ערבי בדלן. ערבי דמוקרטי הוא מי שרוצה שיתוף פעולה יהודי-ערבי; שרוצה להשפיע על החברה הישראלית; שהמאבק שלו אינו נגד החברה הישראלית אלא על החברה הישראלית: שזו תהיה חברה שוחרת שלום ודמוקרטיה.

ערבי עם עמדות כאלה משבש את הניסיון של הימין לצבוע את האזרחים הערבים כקבוצה לא-דמוקרטית ופוגע בניסיונות הדח-לגטימציה של החברה הערבית. לכן הימין תוקף אותנו, וספציפית את חד"ש, יותר מכל תנועה אחרת.

ניסיון ההדחה שלך, במובנים רבים, הוא ניסיון נוסף להשתלח ולתקוף את בג"ץ, שכל הנראה יפסול את הדחתך. מה דעתך בנושא?

יש בזה מן האמת. בהרבה מובנים אנחנו גם מטרה וגם כלי. המטרה היא לנסות להפוך אותנו ללא-לגיטימיים ולהחזיר את הערבים למנטליות של תקופת הממשל הצבאי; והכלי הוא - להגיע דרכנו לבית המשפט ולהכריז: "מי מחליט? 90 ח"כים מהקואליציה והאופוזיציה נציגי העם, או 7 פקידים במגדל השן?". הנושא הזה הוא בלב ההפיכה המשטרית.

אחת הסימטאות הפופוליסטיות של הימין במסגרת ההפיכה המשפטית היא כי 'הגיע הזמן שהעם יחליט ולא הפקידים'. אבל אם זו הגישה, מדוע בנושא שלי אין הימין מכבד את העם שבחר בי? הייתכן שהאזרחים הערבים הם מחוץ למשוואה?

חשוב לומר שבית המשפט העליון קרוב הרבה יותר לעמדות של לפיד או גנץ מאשר לעמדות. בית המשפט העליון הכשיר את חוק ההדחה, חוק הלאום וחוק הנכבה; מנע איחוד משפחות; ועוזר למתנחלים על בסיס קבוע. יחד עם זאת, חשוב להגן על בית המשפט העליון מפני המתקפות הללו, כיוון שהמטרה של אותן מתקפות היא להוביל לסיפוח אזור C ולפסול אותנו ללא ההפרעה של בג"ץ. ראוי לזכור שבג"ץ איפשר לנו להתמודד בבחירות בניגוד להחלטות של ועדת הבחירות המרכזית. אבל בראייה כוללת בג"ץ הכי מייצג את גנץ ולפיד. אז למה לפיד וגנץ דוחקים את בג"ץ למקום הקשה הזה? כל החלטה שיקבל בג"ץ בענייני, תטיב עם הימין.

העסקה פוגענית, נצלנית ולא בהכרח רווחית רבע מהשכירים עובדים על בסיס שעות

להכיר בערך של יציבות תעסוקתית ומעדיפים להתמקד בשורת הרווח, הוסיפה החוקרת. "העסקה שעתית הפכה לדרך להוזלת כוח העבודה, זוהי העסקה פוגענית, נצלנית, בלתי מוסרית ולטווח ארוך לא בטוח שהיא כלכלית. לאור נפוצות התופעה הגיעה השעה לחוקק חוק שיגביל צורת העסקה זו למשרות חלקיות וארעיות מטיבן", הדגישה דגן-בוזגלו.

60 שנה ל"זו הדרך"

כשגולדה העלימה עין מול הגזען כהנא

"דאגה והתמרמרות גדולה שוררת בחוגים דמוקרטיים בארץ, בעקבות יחסם האדיב והסלחני של השלטונות עם הארגונים הפשיסטיים". כך נכתב לפני 53 שנה ב"זו הדרך".

הידיעה שפורסמה בגיליון שראה אור ב-28 בספטמבר 1972 מתייחסת למעלליה של הליגה להגנה יהודית שייסד בארה"ב הרב מאיר כהנא ב-1968. הדאגה והתמרמרות היו מוצדקות, כי צאצאיו הרוחניים של הרב (שהיה במשך שנים סוכן סמוי של הבולשת הפדרלית האמריקאית בתנועות נגד מלחמת וייטנאם תחת השם "מייקל קינג") הם כעת שרים בממשלת הימין.

בכתבה פרטים רבים על ניסיונות אנשי הליגה בישראל להבריח נשק לעמיתיהם בארה"ב. פעילי הליגה בארה"ב הטמינו מטענים במספר רב של מקומות ובפיצוץ אחד מהם נהרגה מזכירה יהודייה צעירה. עוד פוצצו מופעים של אמנים סובייטים ברחבי ארה"ב, איימו ברצח על דיפלומטים סובייטים ותקפו ארגונים יהודים מתקדמים.

לליגה להגנה יהודית היו קשריו הדוקים עם אחד מראשי המאפיה של ניו יורק, ג'וזף קולומבו, ש"חייליו" לקחו חלק בפעילות הבריונית של הליגה. ב"זו הדרך" נכתב: "מאיר כהנא עצמו הודיע כמה פעמים שהסניף הישראלי של ארגונו הפשיסטי מתכוון ל'טרור אכזרי'. למרות זאת, השלטונות טרם מצאו סיבה לעצור את האיש הזה, המעביר את שיטות הגנגסטרים מארה"ב לישראל".

על פי הידיעה ב"זו הדרך", סניף הליגה בירושלים הפיץ כרוז ברחבי העיר ובו הקריאה "ליהודים בארץ ובעולם מומחי חבלה" להצטרף לפעילות כדי להקים "ארגון שילמד את הערבים שדם יהודי אינו הפקר". אנשי הליגה גם שיגרו מכתבי איומים למערכות העיתונים "הארץ", "דבר" ו"על המשמר" בנוסף "תודיעו לאנשי המערכת שלא יכתבו עלינו דברים שליליים – אחרת נשרוף את הבניין ונפגע באנשים".

אז כמו היום, דאגה והתמרמרות בחוגים הדמוקרטיים אינן מתורגמות לעשייה משטרתית. חרף הברחת כלי נשק, פעולות טרור ואיומים על כלי תקשורת – בעת כהונתה של ראש הממשלה גולדה מאיר ממפלגת העבודה, איש מהליגה לא נעצר ואיש לא הועמד לדין.

אחד מכל ארבעה שכירים בישראל הוא עובד המועסק על בסיס שעות. מדובר ב-915 אלף עובדים מתוך כ-3.8 מיליון שכירים. כך עולה מהדו"ח שנתי לשנת 2024 שפרסם בשבוע שעבר משרד העבודה, הכולל לראשונה נתונים מפורטים על אודות עובדים שעתיים. לדברי עו"ד נוגה דגן-בוזגלו, חוקרת במרכז אדוה "כפי שמצוין גם בדו"ח, מדובר בהעסקה פוגענית: עובדים שעתיים משתכרים שכר נמוך ביחס לעובדים חודשיים, זכויותיהם הסוציאליות פחותות משמעותית וקל מאד לפטר אותם".

במאמר שפורסם בשלישי (8.7) באתר מרכז אדוה מודגש: "דו"ח זה רלוונטי במיוחד בימים אלה, כאשר נשקל מתווה הפיצויים לעובדים שנפגעו בתקופת המלחמה עם איראן. מתווה זה מבוסס על מתווה מודל החל"ת שהוחל בתקופת מגפת הקורונה. אין בו מענה לעובדים שעתיים אשר שעות עבודתם צומצמו מבלי שהם זכאים לכל פיצוי, שכן מעסיקיהם אינם מוציאים אותם לחל"ת".

שכר העובדים השעתיים נמוך יותר

על פי הדו"ח, הכנסתם השעתית החציונית של עובדים שעתיים עומדת על 48 שקל, לעומת 85 שקל בקרב עובדים חודשיים. כ-55% מהעובדים השעתיים מועסקים במשרה מלאה – שלמ"ס מגדירה כ-35 שעות שבועיות ומעלה, אך שכרם של אלה נמוך עוד יותר – 46 שקל לשעה. בכל משלח היד המוצגים בדו"ח בהם מועסקים עובדים שעתיים בשיעורים גבוהים יחסית, שכרם נמוך מזה של עובדים חודשיים.

השיעור הגבוה ביותר מהעובדים כמלצרים וכברמנים מועסקים שעתית – 92% מהם. זה עיסוק המאפיין צעירים וסטודנטים ויש בו תחלופה גבוהה. אולם, משלחי יד אחרים המאופיינים בתעסוקה שעתית בשיעור גבוה אינם כאלה, ואלה משלחי יד בהם אין תנודתיות גבוהה: מטפלים סיעודיים, שרובם נשים מבוגרות (80%); עובדי ניקיון, מרביתם עובדות קבלן (75%); פועלים בהובלה ואחסון, מרביתם גברים (70%); עובדי מכירות (66%) ומוכרים (מוטב לומר מוכרות) בחנויות (60%) וכן 56% מבין הסייעות. לדברי דגן-בוזגלו, העסקה שעתית מוצדקת בשם "גמישות תעסוקתית". אולם נוכח היקפה הנרחב בפועל "היא הפכה לערוץ נפוץ של העסקה פוגענית בשכר נמוך ותוך התחמקות מעסיקים ממתן זכויות סוציאליות ראויות. כצפוי היא מאפיינת עובדים שכוח המיקוח שלהם נמוך".

הורים ללא ביטחון תעסוקתי

רוב העובדים בהעסקה שעתית הם בעלי השכלה נמוכה ושאינה מקצועית, ויש ייצוג גבוה במיוחד לעובדים ערבים ולצעירים (23% מהם בכל קבוצה). אולם בקרב הורים לילדים עד גיל 14, 34% מועסקים שעתית. מדובר בשיעור עצום של מפרנסים שנאלצים לעבוד ללא ביטחון תעסוקתי בהיקפים משתנים. "ענפים ומשלחי יד בהם התקבעה העסקה שעתית סובלים גם מתחלופה גבוהה של עובדים וקושי לגייס עובדים – באופן בולט מטפלות סיעודיות וסייעות חינוך. העובדים מצביעים ברגליים ומחפשים תעסוקה יציבה יותר, השירות לציבור נפגע ונוצר נטל על המעסיקים גם אם הם מסרבים

טרקטור משוריין די-9 מתוצרת קטרפילר הורס בית ברצועת עזה (צילום: דובר צה"ל)

בעקבות הדו"ח 'מכלכלת כיבוש לכלכלת השמדה'

המרוויחים הגדולים מהטבח וההרעבה

ממצאים שגובשו בידי האו"ם שימשו לעיתים בהליכים משפטיים בינלאומיים.

גם הבורסה בתל-אביב שותפה

גם הבורסה בתל-אביב לוקחת חלק במימון המלחמה והכיבוש וברווחיהם, קובעת אלבנזה, מבלי להיכנס לפירוט רב. אך היא התייחסה בדו"ח לרווחיות השיא שרשמו תאגידים ישראלים וזרים שמניותיהם נסחרות בבורסה המקומית. זאת, בדומה לרווחי שיא שרשמו הבנקים, יצרניות הנשק – בייחוד התעשייה האווירית, רפאל ואלביט, היבואנים, וחברות השיווק הגדולות מאז תחילת המלחמה.

שיאני הרווחים בבורסה של תל-אביב הם תאגיד המגזר הפיננסי. "זו הייתה שנה היסטורית לענף הפיננסים, בביטוח אין כרגע סיכון מהותי, בבנקים הסיכונים לא מתממשים ושוק ההון חזק – גם מניות בתי השקעות מכבדות", אמר אחד האנליסטים, אלון גלור, למיכאל רוכוורגר, כתב "דה מרקר" (2.7). העיתונאי הוסיף "הקפיצה במניות הבנקים היא חדשות מצוינות לבעלי השליטה".

אחת מחברות הפיננסים שמניותיהן זינקו בשנה האחרונה היא מיטב השקעות. בין בעלי החברה - האחים אלי וניר ברקת, המחזיקים בכ-29% מהבעלות. השם ניר ברקת נשמע מוכר? אכן זה אותו ניר ברקת מהליכוד המכהן כשר הכלכלה והתעשייה. על פי "דה מרקר", ברקת גזר קופון של 450 מיליון שקל בשנה האחרונה מאחזקותיו במיטב.

אך יש שגזרו קופון שמן הרבה יותר מהזינוק בשווי התאגידים הפיננסיים שבבעלותם ב-12 בחודשים האחרונים: אייל עופר, מזרחי טפחות - 5.1 מיליארד שקל; אלפרד אקירוב - 1.2 מיליארד; משפחת המבורגר, הראל - 6.1 מיליארד; משפחת גריפל, מנורה - 3.6 מיליארד; דרורית ורטהיים, מזרחי טפחות - 1.6 מיליארד; וצדיק בינו, הבינלאומי - 1.1 מיליארד שקל – וזו רשימה חלקית.

"הקפיטליזם נושא עימו את המלחמה – בדיוק כמו הענן הנושא את הגשם", אמר המנהיג הסוציאליסטי הצרפתי ז'אן ז'ורס. השילוב בין מלחמה וקפיטליזם גם משיא רווחים גדולים לבעלי ההון.

נמרוד עובד

תחת הכותרת "מכלכלת כיבוש לכלכלת השמדה", הגישה המשפטנית האיטלקייה פרנצ'סקה אלבנזה, שליחת האו"ם המיוחדת למצב זכויות האדם בשטחים הכבושים, בשבוע שעבר דו"ח המאשים תאגידים רב-לאומיים בעשיית רווחים מהמלחמה הקולוניאלית שישיראל מנהלת ברצועת עזה.

לפי הדו"ח, יותר מ-60 חברות – כולל תאגיד ענק מתחום ייצור הנשק והטכנולוגיה – מעורבות בתמיכה בהתנחלויות בשטחים הכבושים ובפעולות צבא הכיבוש ברצועה, אותן תיארה כ"טיהור אתני". הדו"ח מבוסס על יותר מ-200 דיווחים שהתקבלו ממדינות, מארגוני זכויות אדם, מתאגידים ומחוקרים באקדמיה והוצג ביום חמישי (3.7) בפני מועצת זכויות האדם של האו"ם, בה חברות 47 מדינות.

בדו"ח בן 38 העמודים, מסיקה אלבנזה שהסיבה להמשך המלחמה והטבח בעזה היא "כיוון שהם מעניקים רווחים גדולים לתאגידים רבים". היא האשימה את התאגידים בקשרים "פיננסיים ותעשייתיים עם מדיניות ההפרדה הגזעית והמיליטריזם הישראלי". אלבנזה דורשת להטיל אחריות משפטית על המנהלים הבכירים של התאגידים בגין הפרות של המשפט הבינלאומי.

בין היתר, הצביעה אלבנזה על חברות ביטחוניות כמו לוקהיד מרטין וליאונרדו, בגלל שנשק שהן מייצרות משמש את הצבא בעזה. כמו כן, צוינו שמותיהן של חברות ציוד הנדסי כבד, כגון קטרפילר ויונדאי בגלל חלקן בהריסת בתים, שכונות ואף ערים פלסטיניים ברצועה ובגדה.

מאמזון ועד מיקרוסופט

בתחום הטכנולוגיה, צוינו שמות של חברות ענק כמו אלפבית, אמזון, מיקרוסופט ואיי.בי.אם. שלטענת הדו"ח "מספקות כלים למעקב ולהרס המתמשך בעזה". גם שמה של חברת פלנטיר האמריקאית הוזכר, בשל אספקת כלי בינה מלאכותית לצבא, אף כי לא נמסרו פרטים על אופן השימוש בהם. יצוין שהדו"ח מוסיף מידע חדש למאגרי המידע של האו"ם לגבי חברות המקושרות להתנחלויות, שהתעדכנו לאחרונה ביוני 2023. הדו"ח כולל שמות חדשים ותיאורים של "הקשרים בין החברות לבין הכיבוש המתמשך בגדה". למרות שלמועצה לזכויות האדם אין סמכויות משפטיות מחייבות,

טלי גילן בעצרת בזיכרון יעקב, 28 ביוני (צילום: אבי לנדמן / זכרון יעקב למען הדמוקרטיה)

ילד הוא ילד: דובר פרסית, ערבית או עברית

אל-קאסם אבו אל-היג'א חטיב, שתי בנותיה חאלה ושדא, וקרובת משפחתן מנאר דיאב חטיב. אבל את הפגיעה הנוספת, החמורה לא פחות, גרמה הגזענות הישראלית – זו שפגעה בלבבות התושבים פגיעה קשה.

משלחת לטמרה

ביום שני, יומיים אחרי האסון, יזמתי משלחת של נשות ואנשי מקצוע מתנדבים לצורך מתן סיוע ראשוני לטמרה. הגענו לשם מרחבי הארץ ומארגונים שונים: עו"סות דמוקרטיות, אין בריאות נפש בלי דמוקרטיה, עומדים ביחד, החלוקים הלבנים ושבע פלוס – מעגלים של תקווה.

פגשנו שם אנשים מדהימים תושבי העיר טמרה, שחוו אסון גדול, שראו מראות ששום אדם לא צריך לראות – ועדיין פועלים באומץ, במקצועיות, בכבוד ובלב ענק, ומחבקים את הקהילה שלהם. אני מורידה בפניהם את הכובע.

ביקרנו בשכונה שנפגעה וגם בבית הספר בו למדה אחת מההרוגות באסון. ביקרנו בבתיים שעדיין לא היה בהם לא חשמל ולא מים. כמה מהתושבים בשכונה אמרו לנו: "אתן הראשונות שפנו אלינו לשאול מה שלומנו". המשלחת שהקמנו המשיכה לפעול ולהגיע לטמרה מדי יום, וממשיכה לפעול גם כיום.

כאשר לא היה ניתן להגיע פיסית בגלל הטיילים – שמרנו על קשר מרחוק. קיימנו סדנאות יצירה אונליין. דאגנו להמשך שיחות תמיכה טיפוליות, שתגברו את מערך התמיכה ביישוב. והכול בתיאום עם עיריית טמרה, ובשיתוף פעולה עם פעילות חברתיות מעומדים ביחד.

לזה אני קוראת: תקווה רדיקלית. זו תקווה שמגיעה ברגע הכי אפל. ברגע בו כביכול אין סיבה לתקווה. אבל תמיד יש מקום לתקווה. כי אנחנו תמיד יכולות לראות את האחר.

טלי גילן

מתוך דבריה בהפגנה נגד ממשלת הימין,

זכרון יעקב, 28.6

שמי טלי גילן, אני אמא לשתי בנות, עובדת סוציאלית, מטפלת באמנות ופעילת שלום. אני שותפה בשלוש קהילות הפועלות במחאה: זעקת האימהות; אין בריאות נפש בלי דמוקרטיה; ועו"סות דמוקרטיות. המשותף לשלוש הקהילות הללו הוא הקריאה לסולידריות ולשינוי חברתי. קריאה זו נובעת מתוך הציווי המוסרי שלא לעמוד מנגד. הציווי מחייב את כולנו לנקוט עמדה ולפעול במשותף.

נולדתי וגדלתי בישראל. אבל בשנים האחרונות אני חשה זרה בארצי – כי ארצי שינתה את פניה. אני עומדת כאן איתכן הערב ומזכירה לכולנו לפקוח את העיניים, את הלב ואת הנשמה, וקוראת לכולנו לא לשתוק ולא לוותר.

מאז 7 באוקטובר אנחנו חיות בתוך שבר מעמיק. המדינה נעלמה והפקירה את אזרחיה ואת חייליה ברגעים הקשים ביותר. אבל אני רוצה להזכיר לכולנו שגם ב-7 באוקטובר וגם בשבועיים האחרונים – הנשים והאנשים כן באו. הן ממשיכות לבוא ולסייע בכל מה שנדרש. גילויי סולידריות אלה מרחיבים את הלב ונותנים כוח ותקווה בתוך הקושי והאפילה.

כולנו פוגשות את פני האחר

הפילוסוף היהודי עמנואל לווינס כתב: "פניו של הזולת קוראות אליי ואומרות לי: אל תרצח". דבריו פונים אל כולנו, שכן כולנו פוגשות את פני האחר, את המקום הפגיע ביותר, ומתוך כך נקראות לאחריות ולסולידריות. כאמא, אני מתבוננת רבות בפנים של בנותיי. אני זוכרת את הפנים שלהן כשרק נולדו. את הרוך והפגיעות, ואת תחושת האחריות המבהילה שהתלוותה לימים הראשונים של חייהן. ההתבוננות הזו בפניהן מחדדת את העמדה המוסרית שלי גם כיום.

ילד הוא ילד. מה זה משנה היכן נולד? מה זה משנה אם הוא דובר פרסית, ערבית או עברית? איך אפשר לעמוד מול הפנים של ילד רעב, או של אם שכולה, ולהסיט את המבט?

במוצאי שבת 15 ביוני פגע טיל איראני בעיר טמרה שבצפון הארץ וגרם להרג של ארבע נשים, בנות משפחה אחת: מנאר

אנחנו חיים במדינה גזענית ומהא נמנית עם הצד המשלם את המחיר

די לרדיפה הפוליטית והגזענית

גזעניות וחוקים של עליונות יהודית, ומהא פשוט נמנית עם הצד המשלם את המחיר?

נועה לוי

התשובה להדחת ח"כ עודה - החזרת הרשימה המשותפת

ניסיון הדחתו של חבר הכנסת אימן עודה הוא בעצם ניסיון לבדל את החברה הערבית כולה מהחיים הפוליטיים במדינה. יש לא מעט דמויות פוליטיות מהימין ומהמרכז-שמאל הציוני אשר היו שמחות שהציבור הערבי יחרים את הבחירות הבאות כתגובה לרדיפה אחרי אימן עודה. החלום הרטוב שלהם הוא לראות כנסת בלי חברי כנסת ערבים, אותם חברי כנסת אשר דואגים לאינטרסים ולצרכים של כ-20% מהאוכלוסייה וכמעט היחידים שמתנגדים למדיניות ההרסנית של הממשלה.

אני טוען שהתגובה למציאות הקיימת היום אינה החרמה של הבחירות הבאות אלא להיפך. יש להקים חזית פוליטית רחבה דוגמת הרשימה המשותפת ולשתף בה את כלל הכוחות הפוליטיים האפשריים.

הם מצפים לבידול ולהרחקת החברה הערבית מהחיים הפוליטיים של המדינה. התשובה לכך צריכה להיות כנסת עם 15-18 חברות וחברים של הרשימה המשותפת, שתפעל כחזית מאוחדת נגד הביריונות הציונית והפשיסטית.

פדרו גולדפרב

עו"ד מהא אנבריה

ביום שני השבוע (7.7) התכנסה ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין על מנת לגזור את דינה של חברתי, מהא אנבריה, שהיא עורכת דין ופעילה פוליטית וחברתית. מהא הורשעה ב"התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע" בגלל שני פוסטים שפרסמה ב-7 באוקטובר.

מה שמשגע אותי בהרשעה הוא ההבנה שאנחנו יכולות לחיות בחברה הישראלית זו בצד זו, ללמוד יחד באוניברסיטה, להתווכח על פוליטיקה, להכין סרטונים נגד הריסות בתים, כאילו שתינו אזרחיות במדינה דמוקרטית. ואז מתברר ברגע מסוים שהמחיר שמהא משלמת שונה לחלוטין ממה שאני וחברתי היהודים בשמאל ישלמו אי פעם.

מקרה זה מצטרף לסטודנט הערבי מחיפה שנחקר בשב"כ בגלל פעילותו בתא חד"ש, ולעוד מי יודע כמה אנשים שחששו להתבטא, להפגין ולפעול בגלל אוריה רעילה זו.

הפוסטים שמהא פרסמה לא קראו לאלימות נגד יהודים. אך לעומתה ישנם מאות עורכי דין יהודים שכתבו ברשתות החברתיות שהם רוצים שעזה תימחק, שכל הערבים יעופו מכאן, שאין בלתי מעורבים ושכולם בוגדים וכו'.

למיטב ידיעתי, הפוסטים של מהא פשוט נכתבו ביום בו הכל התהפך על ראשנו, לפני שהיא עצמה הבינה מה קרה. באחד כתבה "בוקר טוב" בירוק, ובשני כתבה שהיא מאמינה שלעם הפלסטיני יש זכות להגן על עצמו מהכיבוש איך שהוא רואה לנכון, ובתגובות הוסיפה - כמובן בגבולות החוק הבינ"ל.

באותו זמן היה קשה ומעצבן לקרוא דברים כאלה, כשכולנו היינו כל כך כואבים ומזועזעים. אבל האם אלה באמת פוסטים חמורים יותר מקריאות למוות, לגירוש ולמחיקת עם שלם? האם מוצדק שמהא תאבד את מקצועה ומטה לחמה? או שאנחנו חיים במדינה גזענית, עם לשכה גזענית, נורמות

מאות אנשי רפואה מוחים על הרג

מנהל בית חולים בעזה

700 אנשי רפואה חתמו על עצומה במחאה על הריגתו בידי כוחות הכיבוש של ד"ר מראון אסולטאן, מנהל בית החולים האנדונזי בצפון הרצועה. "אסולטאן הוא איש הצוות הרפואי ה-70 שנהרג בעזה בחודשיים האחרונים, מתוך כ-1,600 אנשי צוות רפואי שנהרגו עד כה במלחמה", כתבו החותמים. "אנחנו, אנשי צוות רפואי מישראל, החתומים על מכתב זה, מביעים התנגדות נחרצת לתקיפת מוסדות רפואיים ופגיעה באנשי צוות רפואי". הרופאים הדגישו כי הם עומדים בסולידריות לצד הקולגות שלהם ברצועה, המתקשים להתמודד עם התחלואה והתמותה הנרחבות בתנאי העבודה המתאגרים, תוך שהם חוששים לחייהם ולחיי משפחותיהם. עוד קוראים אנשי הרפואה להסתדרות הרפואית (הר"י), לפורום מנהלי בתי החולים ולארגונים הרפואיים והפרה-רפואיים בישראל "להביע קול זעקה נגד פגיעה במוסדות רפואיים ואנשי צוות במהלך המלחמה".

לפי הודעת משרד הבריאות בעזה, אסולטאן נרצח ביום רביעי שעבר (2.7) יחד עם אשתו וחמשת ילדיהם. ארגוני ההצלה הפלסטיניים לא דיווחו על הרוגים נוספים בזירה. מצילום הזירה נראה כי הטיל שגרם למותם של בני משפחה א-סולטן נורה ישירות לדירתם.

שמואל אורניץ

גרפיקה: המרכז לזכויות אדם באיראן

תוך שבועיים נעצרו יותר מ-1,500 אזרחים דיכוי פוליטי אכזרי באיראן אחרי המלחמה

עורך דין מעיר אחרת סיפר, כי משמרות המהפכה מזמנים לחקירה בני משפחה של פעילים פוליטיים החיים בחו"ל, ומאיימים עליהם במטרה לאלץ את הפעילים לחדול מפעילותם נגד המשטר. אנשי משמרות המהפכה אמרו לבני משפחה של פעיל החי באירופה: "אם יהיה סימן, ולו קלוש ביותר, של פעילות נגד הרפובליקה האסלאמית, לא נגלה שום רחמים. כל דבר עלול לקרות לכם".

הפרלמנט האיראני מחוקק חוקים להעמקת הדיכוי הפוליטי. לפי אחת מהצעות החוק החדשות, שיתוף מידע ואקטיביזם ברשת יהיו שווים-ערך לבגידה ולנטילת חלק בפעילות טרור. כל מי שיואשם בערעור הביטחון הלאומי או בשיתוף תכנים עם תקשורת זרה עלול להישפט למאסר עולם או אף להוצאה להורג.

מסע דיכוי חריג

לפי המרכז, אין זה מסע הדיכוי הפוליטי הראשון של המשטר. במהלך המחאה "אישה, חיים, חירות", שפרצה בסוף 2022, הרג המשטר כ-500 פעילים ומפגינים, ובגלל המחאות ב-2019 קטל המשטר יותר מאלף איש. אך לדברי פעילים איראנים, מספר המעצרים כעת במהלך שבוע אחד הוא חריג, וכך גם המחסומים המוצבים סביב הערים. חידוש נוסף בימים אלה הוא שהמשלה אינה עוצרת מפגינים. כוחות הביטחון עוצרים אזרחים מן השורה ברחוב או בבתיהם, וכך יוצרים אווירה של פחד בקרב האוכלוסייה.

לפי קרמר, מסע הדיכוי הנוכחי הוא המשך ברור לאסטרטגיה של המשטר: חיסול ההתנגדות מבית שעה שתשומת הלב העולמית נתונה למקום אחר. לדבריה, "אסטרטגיה זו תמיד הייתה מרכזית להישרדות הרפובליקה האסלאמית. ב-1988, לאחר סיום המלחמה בת שמונה השנים עם עיראק, הורה המשטר להוציא להורג 5,000 אסירים פוליטיים שרובם כבר נשפטו וריצו עונשי מאסר".

א. בן יאיר

בשבועיים האחרונים מנהלת ממשלת איראן מסע טרור פוליטי נגד אזרחיה – מדווח הארגון "המרכז לזכויות אדם באיראן" שמושב בארה"ב. לפי המרכז, מיד לאחר הפסקת האש עם ישראל ב-24 ביוני, פתח המשטר האיראני במסע דיכוי אכזרי. נעצרו כ-1,500 איראנים לרבות אקדמאים, מוסיקאים, סטודנטים, משוררים, פעילים פוליטיים, אסירים פוליטיים לשעבר, מנהיגי איגודי עובדים, בני מיעוטים אתניים ודתיים וקרובי משפחה של מפגינים שנרצחו בידי כוחות הביטחון של המשטר.

כמה מהעצורים הוצאו להורג ללא שום הליך משפטי. 1,500 עצורים אלה נוספו ללפחות 700 אזרחים שנעצרו בידי המשטר במהלך 12 ימי המלחמה עם ישראל. בנוסף ישנם מאות דיווחים בלתי-מאומתים על מעצרים נוספים ברחבי המדינה.

לדברי סגנית מנהלת המרכז קרן קרמר, המשטר האיראני מנסה לנצל את ההלם שחוללה המלחמה כדי "לחסל חשבונות עם מתנגדיו מבית ולחזק את סמכותו באמצעות הטלת טרור". המרכז אישר כי לרוב מוחלט של העצורים באיראן מאז סוף המלחמה אין גישה ליעוץ משפטי. רבים מהם הואשמו בריגול או ב"פעולות נגד הביטחון הלאומי" במסגרת משפטי ראווה. מאז תחילת המלחמה, לפחות שישה איראנים הוצאו להורג בעקבות הרשעות בסעיפים אלה.

עוצר הוטל על ערים שלמות

פעילים באיראן מדווחים כי באזורים הכורדיים של המדינה הטילו כוחות הביטחון עוצר על ערים שלמות ומעכבים אזרחים במחסומים בדרכי הכניסה והיציאה מהן. רבים בקרב המיעוט הבהאי נעצרו והואשמו בתעמולה נגד המדינה. פעיל פוליטי כורדי סיפר למרכז: "אני מכיר משפחה ששני בניה נעצרו במחסום שלושה ימים לאחר פרוץ המלחמה, ועדיין אין לה שום מידע על מצבם או מקום הימצאם".

בעקבות ספר הביכורים של רוני בהט "אמ אנד אמ"

שירה הפוסעת בתוך הקיום

רוני בהט (צילום: הרשתות החברתיות)

המבט הפואטי של בהט רך וממוקד. היא צופה במציאות, בעצמה, באנשים, ויוצקת בדברים הכתובים רגש עדין ובו בזמן חד. כך היא גם הוגה קשרים אישיים, כשבתוך השירים נחשפים שברי מחוות, פעולות, הוויה. לרגע עשוי הקורא להרגיש חלק בדבר מה אינטימי פחות או יותר. זו דרך ללמוד ולהיכנס לתוך הסיפור שהיא בונה: "אם זה הסוף / אני רוצה שתדעי / שהצלחתי לגדל / את העציץ שהבאת לי".

בספר עולות ציפיות חברתיות, משפחתיות. וגם שאיפות אישיות וכמיהות. הן לפעמים נשברות, אבל זה לא מפריע לכותבת להמשיך לספר את הסיפור. הפחד, הפגיעות, הבהלה, קיימים כמו שיוור גשם, כמו שכואבת האוזן או שיש דקירה בבטן. נבנה מעין פסיפס של חיים שבו הכל נוגע בכל.

ישנה אסוציאטיביות בכתיבה הנדה בין צבעים, מקומות, שמות תואר וחפצים. המשוררת בוראת בדרכה שלה קשרים רעיוניים מעוררי עניין: "אפילו שהסכמתי / שרק גברים גבוהים מאוד / יעמדו אצלי במרפסת / יראו אותי ככה, לחיים סמוקות / סוטרט חושף כתף אחת / ככה אף בלון לא ייגע ברצפה".

כפי שבהט מתבוננת פנימה, חוקרת ומעמיקה, כן היא גם נושאת את עיניה אל מה שמחוצה לה. בשירים מוזכרים שמות של אנשים קרובים ורחוקים והיא מתארת גם דמויות במרחב הציבורי. אולם תמיד נשארת זיקה אל האישי, אל הזהות הפרטית: "שתי נשים התווכחו, / קיללו אחת את השניה / זה הלך והחמיר / אחזתי במעקה הצהוב / כולנו חיכינו שזה יעבור".

השירה בספר זה פוסעת בתוך הקיום, בתוך האנרגיה המשתנה, בקרב הדברים הפשוטים: "ירקות, עדשים, עגבניות", הדברים המענגים והמצייקים. הגברים המאכזבים והאוהבים. הרהיטים המשונעים.

"הזמן הוא עכשיו", שמו של אחד השירים האחרונים בספר, מעניק כותרת ראויה לכוח המניע החבוי במילים. גם כשמדובר באירועי עבר ובזיכרונות, הזמן הוא עכשיו כי הימצאות האובייקטים והתודעה נוכחים בכל רגע ורגע. כך מתגבשת אצל רוני בהט עוצמה חווייתית ונוגעת ללב, שיש בה גם פגיעות וחמלה.

לריסה מילר

התפוז שאמא מקלפת בשיר הראשון בספר הביכורים של רוני בהט "אמ אנד אמ" (עורכת: ענת זכריה, הוצאת פרדס, 2024) הוא תפוז דם. האמא אווזת בו ומנקה. הבחירה בשיר זה לתחילתו של הספר גורמת "עקצוץ בכפות הידיים". מורגשת הבחירה בפיסי, בחי, בנוסף, העומד במרכז מערכת היחסים המשפחתית. בתמונה זאת ישנה עדינות וטוטאליות שבאה לידי ביטוי כבר במשפט הראשון: "...לצנוח לרווח / שבין קילוף קליפת תפוז אחד לאחר".

בהט כותבת על משפחה, קשרים, פרידות, חדרים ובתים. את הבית היא מתארת באופן מאוד "ביתי", בצורה המאפשרת להרגיש קירבה. הכל מוכר, ביתי ולא מאיים: "סלון עם שולחן הזכוכית / לרוץ במעגלים על השטיח".

תנועתם הפנימית של השירים זעה כמו אוויר בחדרי מגורים. בפואטיקה של בהט יש אינטימיות פשוטה, בלי התחכמות: "עלים נושרים לתוך המרפסת. הדוד דולק". הגוף הפיסי והרוחני נוכח בסביבתו בטבעיות. לא צריך לחשוב כדי לגרום לרגליים לצעוד. החיים שבתוך הגופים מפעילים את עצמם: "אני מניחה את רגלי / על ברכיך, מטפסת מעלה / מניעה את כף רגלי / בתנועה סיבובית".

מערכות היחסים גם הן נעות, לצלילי מוסיקה, בגבולות הקיימים באותו רגע. בשירה מתוארת ההשתנות המושפעת גם מהחוק, מהמציאות, שנפרמת ונאספת בידיה של הכותבת. המפגשים והפרידות, רגעים זכורים יותר ופחות מתקיימים בהרי האטלס, באסואירה, בתל אביב ובמרקש. שם עולה הרצון, שם נפרדות דרכים ומתגבשות מסקנות.

פשוטות הליכותיה של השירה של בהט לא תמיד נוחה או קלה. לדוגמה, בשיר "לב ים" עשוי הקורא לחוש עצמו כמי שמנסה ללכת בתוך מים, מנסה לצאת מסבך הבלבול. אולם הקול השירי יודע להציב גבולות, הכותבת יודעת מה היא רוצה להגיד ולכן היא רוצה ללכת.

האינטימיות המדוברת מפנה את המבט לדברים מסוימים: הנעליים הצהובות, האישה עם כיסוי הראש, בלונדינית עם משקפיים, בטטה, כסא עץ. מושג "הרווח" גם הוא מטעין את האנרגיה שבין השורות, משרטט את הגבול בין מה שבתוך השיר למה שמחוצה לו. ברווח אפשר ליפול וברוח אפשר לנשום.

הדיבור מנחה את השירים בספר, הוא חלק מהם. אחד השירים אף נקרא "אני מדברת". הדיבור כורך עצמו סביב השירה הרוצה לתקשר, ומתוך הרצון הזה נרקם סיפור. שיה. בהט מביאה את המוחשי, הקונקרטי והגשמי אל תוך הטקסט ודרכו מביעה את התחושות שלה. היא מגישה את הצורך בתור הוויה, כאילו מה שאנו רוצים או דורשים. הרצונות האלה בפני עצמם מכתיבים הלוח רוח מסוים, מובילים את הדרך ומפנים את תשומת הלב למה שחשוב וראוי בעיני הכותבת.

בשיר אמ אנד אמ, שעל שמו קרוי הספר, ישנו מעין דיאלוג פנימי. הכותבת משתמשת במילים כמו להיגמל ולהתגבר. השיר נחוזה כההליך למידה מזוה. שיש בו פרידה, כמו בשירים רבים אחרים בספר. כדי להתקדם, כדי לשנות, יש דברים שצריך להשליך: "השליכי את כל הדברים הירוקים בבית / שרוחם לא תשוב לטפס ולחלחל ולהתלפף / על הקירות, האיברים, עצם החיק".

מחנה ריכוז בעזה

אינה נמנות עם מטרות המבצע. אך דברי זמיר עומדים בסתירה לפקודת המבצע שהוצגה למפקדים בחודש שעבר. בפקודה, כפי שנחשף ב"הארץ", נאמר כי אחת ממטרות המבצע היא - "ריכוז והנעת האוכלוסייה".

אך לא מדובר רק בפקודות, משרד זכויות האדם של האו"ם בשטח הפלסטיני הכבש חשף השבוע, כי הצבא ממשיך להורות לפלסטינים מאזורים אחרים בעזה לעבור ל"אזורי מחסה ידועים" (קרי: אזור מואסי). בשל פקודות העקירה הממשיכות להתפרסם והמבצעים הצבאיים המוגברים בנפות רפיח וח'אן יונס, בשלושת החודשים האחרונים גדלה האוכלוסייה במואסי, שטח שגודלו כתשעה קמ"ר, פי שלושה ויותר, מכ-115 אלף ליותר מ-425 אלף בני אדם. נכון לעכשיו מוערך שצפיפות האוכלוסין באזור הינה 48 אלף בני אדם לקמ"ר, שכמעט כולם חיים באוהלים מאולתרים, בנויים מחומרים בסיסיים ביותר. הגדרת המואסי כ"אזור מחסה" לא מונעת מהצבא לנהל מתקפות צבאיות אינטנסיביות על האזור שבמערב ח'אן יונס וצפונית לרפיח. על פי האו"ם רבות מן התקיפות מכוונות ישירות נגד אוהלים מאולתרים, והן הורגות משפחות שלמות.

שוכרים שתיקה אמרו בתגובה, כי הצירופים "עיר הומניטרית" ו"הגירה מרצון" עושים שימוש מתוחכם בשפה כדי להסתיר מציאות זוועתית. כמוהם גם "מרכזי הסיוע", אותם ארבעה מרכזים שאמורים לספק מזון לכ-2 מיליון אנשים. "אל תתנו למילים הנקיות שדוחפים חברי קבינט או כתבים לבלב אתכם. הסתכלו מבעד לערמומיות השפה. ריכוז של מיליוני עקורים מורעבים על חורבות רפיח זה לא להקים 'עיר הומניטרית' בדיוק כמו שטיהור אתני הוא לא 'הגירה מרצון', מלכודות מוות הן לא 'מרכזי חלוקת סיוע', ואלפי ילדים הרוגים הם לא 'נזק אגבי'", ציינו בשוברים שתיקה. "הביטו במציאות על אף הקושי", ביקשו.

שמואל אורניץ

שר הביטחון ישראל כץ אמר השבוע (7.7) בשיחה עם כתבים צבאים כי הורה לצה"ל להכין תוכנית להקמת "עיר הומניטרית" על חורבות רפיח שנהרסה כליל בשנה האחרונה, ובה ירכזו בהמשך את כל אוכלוסיית רצועת עזה. לדברי כץ, התוכנית היא לגרש 600 אלף פלסטינים, בעיקר מאזור המואסי, ל"עיר ההומניטרית" שתוקם, וכי הפלסטינים "יוכנסו לשם אחרי בידוק, ולא יתאפשר להם לצאת החוצה". במילים אחרות - מחנה ריכוז. שר הביטחון הוסיף כי אם הדבר יתאפשר, העבודות על "העיר ההומניטרית" יחלו כבר במהלך 60 הימים של הפסקת האש המסתמנת ברצועת עזה. היחידים שיורשו לצאת יעשו זאת במסגרת מנגנונים שיוקמו בה לעידוד "הגירה מרצון" - כדברי השר.

לפי התוכנית, צבא הכיבוש יאבטח את האזור מרחוק, "לא ינהל את המתחם ולא יחלק מזון". עוד לא נקבע מי ינהל את המתחם עצמו, אך לדברי כץ מנסה ישראל לרתום למהלך גורמים בינלאומיים. הוא אמר כי מי שיקדם את התוכנית הוא מנכ"ל משרד הביטחון וסגן הרמטכ"ל לשעבר אמיר ברעם.

יצוין שהרמטכ"ל אייל זמיר טען השבוע, כי חייליו אינם כופים מעבר של אוכלוסייה בתוך רצועת עזה. זאת במענה לשלושה חיילי מילואים שעתרו לבג"ץ בעניין. בעתירה דרשו השלושה לדעת אם מטרות מבצע "מרכבות גדעון" נוגדות את הדין הבינלאומי משום שהן מחייבות העברה כפויה וגירוש של תושבי הרצועה. זמיר טען כי "הנעת האוכלוסייה וריכוזה"

חד"ש ושותפות השלום
לא להדחת ח"כ עודה!
הפגנה מול הכנסת בעת ההצבעה
במליאה על הדחת ח"כ איימן עודה
 יום שני 14.7 | 17:30 | מול הכנסת

זו הדרך ברשתות החברתיות

zoha.org.il

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

